



In een wereld waar duurzaamheid en circulariteit steeds belangrijker worden, ontstaan er vaak discussies over welke methoden het beste werken om (her)bruikbare grondstoffen uit het restafval te halen. Neem bijvoorbeeld de avonduitzending van het **NOS-journaal** afgelopen 22 juli. In het tweede onderwerp werd de afvalscheidingsmethode nascheiding besproken (09:47).

Deze methode werd gepresenteerd als de beste manier om PMD-afval (Plastic, Metaal en Drankkartons) beter te scheiden en om de meeste herbruikbare PMD-grondstoffen terug te winnen. Is het echt de beste methode? En geldt dit voor alle gemeenten met ieder een eigen beleid, stadsinrichting en bewonersparticipatie? Circulus gelooft in maatwerk en adviseert haar gemeenten over de best passende methode. In het Circulus-gebied is dit bronscheiding.

Waarom afval scheiden en doelstellingen

De wereldbevolking groeit, waardoor er steeds meer vraag is naar producten en de grondstoffen om deze producten te kunnen maken. Ook hebben we te maken met producten die steeds sneller weggegooid worden. Dit zorgt voor toenemende vervuiling en het opraken van grondstoffen. Om dit samen te voorkomen, moeten we zo snel mogelijk onze levensstijl en producten duurzamer maken.

Wereldwijd is er afgesproken dat alle landen in 2050 volledig circulair en afvalvrij zijn. Dit betekent dat al ons afval hergebruikt moet worden. Het scheiden van ons afval is hierbij de eerste stap. Door te scheiden kan het afval als grondstof hergebruikt worden voor nieuwe producten. Wordt het afval niet goed gescheiden? Dan wordt het alsnog verbrand.

Bronscheiding vs nascheiding

De discussie in het NOS-journaal over bronscheiding of nascheiding gaat alleen over het scheiden van PMD van het restafval. GFT (Groente, Fruit en Tuinafval), papier, glas en

textiel moeten nog steeds door de inwoners zelf in aparte (mini)containers worden gescheiden. Wat is dan bronscheiding en nascheiding?

- **Bronscheiding:** De inwoner scheidt PMD thuis in een aparte minicontainer.
- **Nascheiding:** PMD en restafval worden door de inwoner samen in één (mini)container gedaan. Pas bij de afvalverwerker worden de twee afvalstromen door een machine gescheiden.

Voordelen per methode

Bronscheiding zorgt voor schoner PMD-afval, het hoogste percentage herbruikbare grondstoffen en het is een relatief goedkopere methode. De boodschap voor de inwoners is duidelijk: 'we scheiden zelf zo veel mogelijk herbruikbaar afval'. Hierdoor zijn ze zich beter bewust van de hoeveelheid afval en het belang van afvalscheiding en recycling'.

Nascheiding kan voordelen leveren bij hoogbouw of in dichtbebouwde (historische) centra, waar minder ruimte is voor de meerdere (mini)containers per huishouden. De inwoners hoeven minder zelf te doen.

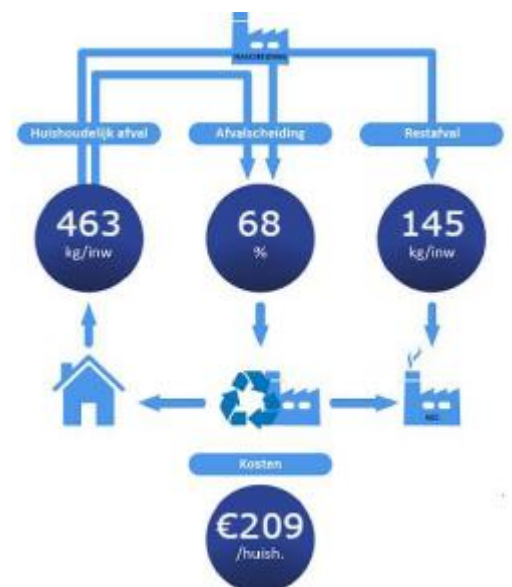
De brancheorganisatie NVRD heeft een [volledig overzicht](#) gemaakt over beide methoden.

Waarom kiest Circulus voor bronscheiding?

In de afbeelding hiernaast laat branchevereniging NVRD de gemiddelde cijfers zien van de afvalinzameling in Nederland; bron- en nascheiding. (NVRD Benchmark Huishoudelijk Afval 2022).

We zien dat er gemiddeld 463 kilogram afval per inwoner is, waarvan 68% wordt gescheiden voor hergebruik en 32% (145 kg per inwoner) verbrand. De totale kosten voor het afvalbeheer waren in 2022 € 209,- per huishouden.

De Circulus-gemeenten kiezen unaniem voor bronscheiding (niet in combinatie met nascheiding) met DifTar*. Dit is een groot succes; bijna alle Circulus-gemeenten horen bij de beste gemeenten van Nederland als het gaat om afvalscheiding. Bijvoorbeeld de gemeente Bronckhorst met 332 Kg huishoudelijk afval per inwoner, waarvan 86% gescheiden is voor hergebruik en er nog slechts 45 Kg restafval over is. Dit betekent voor de Circulus-regio: minder huishoudelijk afval, beter gescheiden afval en minder restafval, waardoor inwoners minder afvalkosten hebben.



Overstappen van *bronscheiding* naar *nascheiding* wordt afgeraden

Onderzoek van Adviesbureau IPR Normag (2020) toont aan dat overstappen van PMD-bronscheiding naar PMD-nascheiding voor de Circulus-gemeenten niet voordelig is en zelfs nadelig kan zijn. (<https://www.waardemagazine.nl/#/artikel/bronscheiden-past-bij-circulus-berkel-gemeenten> - 2020)

1 - In de Circulus-gemeenten is het inzamelrespons hoog:

De Circulus-gemeenten bestaan vooral uit laagbouw, waar het plaatsen van meerdere (mini)containers heel goed mogelijk is. Onderzoek toont aan dat door zelf PMD te scheiden (bronscheiding), ook andere stromen zoals GFT en papier beter worden gescheiden. Hierdoor is het percentage van herbruikbare grondstoffen uit alle afvalstromen hoger.

2 - Overstappen naar PMD-nascheiding levert weinig op:

Nascheiding helpt zeer beperkt om restafval te verminderen en om meer en betere herbruikbare grondstoffen te krijgen, terwijl het voor gemeenten duurder wordt. Hoe beter de bronscheiding, hoe duurder het nascheidingproces wordt. Door goede bronscheiding is het rendement van nascheiding laag.

Circulus adviseert haar gemeenten ‘bronscheiden’

Op basis van onderzoek, benchmarks, de specifieke situatie per gemeente en ervaring, adviseert Circulus haar gemeenten bronscheiding. Om elke gemeente de beste maatwerkoplossing te kunnen blijven bieden en de circulariteit te optimaliseren, blijft Circulus onderzoek doen, de voortgang van de processen en de resultaten volgen, en vernieuwen.

Noot

* Diftar (gedifferentieerde tarieven) een Nederlands systeem voor de inzameling van gescheiden afval waarbij per huishouden geregistreerd wordt hoeveel en wat voor soort afval wordt aangeboden: hoe meer restafval en ander slecht herbruikbaar afval een inwoner aanbiedt, hoe hoger de afvalstoffenheffing zal zijn.